

مِدْرَكُ زَدْكَى

نویسنده:

www.ketab.ir

محمد هاشمی

۱۴۰۲

سرشناسه:

هاشمی محمد ۱۳۴۷

عنوان و نام پدر آوره:

مدرک زدگی / نویسنده محمد هاشمی

مشهدهات نشر:

تهران، دیزش ۱۳۹۹

مشهدهات ظاهری:

۱۳۴۸ من

شابک:

۹۷۸-۰-۶۷-۰۶۷-۵

و ضعیت فهرست تویین

فیبا

موضوع:

مدارس دانشگاهی -- ایران -- ارزشیابی

موضوع:

دانشگاهها و مدارس عالی - ایران

رده بندی دیلوی:

۲۴۰۰۹۵۵/۱۳۷۸

رده بندی کنکره:

LB ۲۳۸۱

شماره کتابشناسی ملی:

۵۷۱۰۰۲۶

انتشارات دیزش

عنوان: مدرک زدگی

مؤلف: محمد هاشمی

طراح جلد: دلارام پری پیکر

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۶۷-۰-۵

ناشر: انتشارات دیزش

چاپخانه: آرین

تیراز: ۱۰۰ نسخه - چاپ سوم

قیمت: ۱۴۰,۰۰۰ تومان

طبق مواد ۱۹ و ۲۳ قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان، هرگونه کپی برداری تکثیر کلی یا جزئی از مطلب کتاب، بدون اجازه ناشر یا مؤلف، پیگرد قانونی دارد.

مطلب هرست

۶ مقدمه
۱۰ پیش گفتار
بخش نخست	
۲۲ گفتار نخست
۳۹ گفتار دوم
۶۱ گفتار سوم
بخش دوم	
۷۶ ارمنان مدرک زدگی
۸۳ چهره علمی دیروز، مدرک زدن امروز
۸۷ کنکور و آزمون
۹۱ بیان خاطره
۹۵ ز آب خُرد، ماهی خُرد خیزد
۹۹ راهکار کدام است؟
۱۰۳ توهم در مدرک زدگی
۱۰۷ نگاه بی عشق و سوز
۱۰۷ و مادی گرایانه به دانشگاه
۱۱۱ مدرک مطلوب نظام سرمایه داری
۱۱۷ انجام دانش کاربردی
۱۲۳ مواجهه‌ی علم با جهل!
۱۲۹ پاس داشت اندیشه‌ی خودی
۱۳۵ حاصل مدرک‌های بی دانش و تجربه
۱۴۵ سخنم با تو
۱۵۷ نمایه

مقدمه

«در زبان کهن آریایی، «زدن» و «کشتن» معنی واحدی دارد. در زبان سنسکریت «مرن» و در هندی «مرنا» و بعد متعددی اش: «مارنا» و «مارو» (صفت فاعلی) که بعداً «واو»، آن ساقط و به «مار» تبدیل شده است. یعنی موجودی که اگر بزند، می‌کشد؛ که همه‌ی مصادر و واژگان مترادف «مردن»‌اند»^۱؛ و به ناچار بُوی مرگ می‌دهند.

مدرک‌زده ترکیب نارسایی نیست. سیل‌زده، مصیبت‌زده و در سده‌های نخستین ایرانی-اسلامی در مواجهه‌ی جبهه‌ی رودرزوی ملت ایرانی، عرب‌زده (باتوجهه به استعمار و استثمار عربی اموی و عباسی که ایرانیان را خوار و ذلیل کرده بود! و هم یعنی اند آن هجومها و بیدادها و هم شکل‌گیری نهضت شعوبیه، مواليان و دیگران‌نهضت‌ها!) و بعد مغول‌زده! غرب‌زده، از دو سه سده‌ی پیش بدین سو مضاف بر بذختشی‌های دیگر! دزدزده و استبدادزده، یغمازده و استعمارزده و... هم داریم. ساخت واژه‌ی رسایی است و رهنمون به معنا و مقصود خویش؛ و امید است فرهنگستان محترم زبان نیز آن را بپسند و متدالو کند.

۱- برگرفته از پژوهشگر و کند و کاو گسترده و ژرف دوست دانا دل آگاه و فرهیخته‌ام آقای دکتر محمد رضا ملک پژوهشگر و مترجم و استاد بازنشسته‌ی دانشکده‌ی زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شیراز. ایشان در زمینه‌ی تالیف، فرهنگ واژگان بسیار پردازنه‌ی زبان و ادب سنسکریت و هندی گام‌های ارزشمند و در خور پاس داشت برداشته‌اند. در آرزوی آنم که هماره در این راه و دیگر موارد تحقیق، کام یاب و سریلند و موفق گردند.

غربزدگی را هم مرحوم آل احمد در اوایل دهه‌ی پنجم را بسیار ساخت؛ هرچند برخی گفتند: غربزدگی دیگر چه صبغه‌ای است؛ اما به هر روی جریان یافت و جای خودش را گشود؛ و هم بسترهای مناسبی پیدا کرد در گذر زمان‌های بعد؛ و منشأ و منتشای تأثیرات و تحقیقات تازه‌ای گشت.

«مدرک‌زده کیست؟ مدرک‌زده کسی است که بنا به دلایلی از آن عارضه‌ی سوء تأثیر منفی پذیرفته، آسیب دیده باشد؛ خودآگاهانه یا ناخودآگاهانه! به ویژه که به نقطه‌ای می‌رسد و می‌بیند هیچ در دستش نیست»^۱؛ نه دانشی و نه خلاقیت و نبوغی و نه دریافت رهنمون به مقصودی برای سرداشتش به نسل‌های پس از خودی؛ و نه افق باز و شکوفان و پنجره‌ی آشنا را به فردای!

مدرک شیفتگی هم داریم، چه بسیارند که مدرک‌ها را در قاب می‌نهند و در کنار آینه‌اش می‌گذارند و گاه به خودشان ور می‌روند و گاه آن را از سر شوق و راندازش می‌کنند؛ تا شاید آشایشی افتداش سپس شدتی!

بنابراین: مدرک‌زدگی پدیده‌ای است چون: آفت‌زدگی، سیل‌زدگی، جنگ‌زدگی، قحطی‌زدگی، غربزدگی و یا بلازدگی و... هر که از آن سالم مانده باشد نیز بیمار‌گونه می‌نماید. یا:

مدرک‌زدگی عارضه‌ای است چون آفت‌زدگی، سیل‌زدگی، جنگ‌زدگی، ماتهم‌زدگی و یا غربزدگی؛ به ضمایم دیگر و عوارض بی‌شمار امروزین اش چون: موبایل‌زدگی، کامپیوترزدگی، ماهواره‌زدگی و از تبعات پلید دنیا!

۱- این عبارت را هم از نظرات صائب و رهنمون به مقصود آقای ملک برگرفته‌ام.

اقتصاد فاسد، چون پول‌زدگی و یا دانش و درس و کتابی که به کار جامعه و بشریت نیاید، چون علم‌زدگی، یا ره برده به دنیا «بوروکراسی» یا هضم شده در نظام «اتوماسیون» اداری امروزین؛ و یا به کار جهان زراندوز و «امپریالیزم» سیاسی-اقتصادی و سرمایه‌داری لگام گسیخته درآمده و... هر که از آن پدیده‌های شوم و تباہ‌کننده‌ی جان و خرد و اخلاق آدمیان برکنار مانده باشد، سالم می‌ماند!

www.ketab.ir